

SPIS TREŚCI

Typ: strunowce – Chordata	1
Podtyp: czaszkowce – Craniata	1
Gromada: ssaki – Mammalia – <i>Czesław Błaszak</i>	1
Podgromada: prassaki – Prototheria – <i>Czesław Błaszak</i>	62
Rząd: stekowce – Monotremata – <i>Czesław Błaszak, Joanna Gliwicz</i>	62
Podgromada: ssaki żyworodne – Theria – <i>Czesław Błaszak</i>	67
Infragromada: ssaki żyworodne niższe – Metatheria; torbacze – Marsupialia	
– <i>Czesław Błaszak, Maciej Skoracki, Joanna Gliwicz</i>	67
Nadrząd: Ameridelphia	75
Rząd: skąpoguzkowce – Paucituberculata	75
Rząd: dydelfokształtne – Didelphimorphia	75
Nadrząd: Australidelphia	77
Rząd: torbiki – Microbiotheria	77
Rząd: kretowory – Notoryctemorphia	78
Rząd: niełazokształtne – Dasyuromorphia	78
Rząd: jamrajokształtne – Peramelemorphia	80
Rząd: dwuprzodozębowce – Diprotodontia	81
Podrząd: wombatokształtne – Vombatiformes	81
Podrząd: pałankokształtne – Phalangeriformes	83
Podrząd: kangurokkształtne – Macropodiformes	86
Infragromada: ssaki właściwe – Eutheria (łożyskowce – Placentalia) – <i>Czesław Błaszak</i>	89
Superkohorta: Atlantogenata – <i>Joanna Gliwicz, Czesław Błaszak</i>	90
Nadrząd: Afrotheria	90
Rząd: afrosorkowce – Afrosoricida	91
Podrząd: złotokretowe – Chrysochlorida	91
Podrząd: tenrekokształtne – Tenrecomorpha	93
Rząd: ryjkonosowe – Macroscelidea	96
Rząd: rurkozębne – Tubulidentata – <i>Joanna Gliwicz</i>	98
Rząd: górkowce – Hyracoidea	99
Rząd: trąbowce – Proboscidea	101
Rząd: syreny – Sirenia	104
Nadrząd: szczerbaki – Xenarthra	107
Rząd: pancernikowce – Cingulata	107
Rząd: włochacze – Pilosa	109
Podrząd: liściożery – Folivora	109
Podrząd: giętkojęzykowe – Vermilingua	110

Superkohorta: Boreoeutheria – <i>Czesław Błaszak</i>	111
Kohorta: Euarchontoglires (Supraprimates)	112
Nadrząd: Euarchonta	112
Rząd: naczelne – Primates – <i>Joanna Gliwicz</i>	112
Podrząd: niższe naczelne – Strepsirrhini	117
Infrarząd: lemurokształtne – Lemniformes	117
Infrarząd: palczakokształtne – Chiromyiformes	120
Infrarząd: lorisokształtne – Lorisiformes	120
Podrząd: wyższe naczelne – Haplorrhini	121
Infrarząd: wyrakokształtne – Tarsiformes	121
Infrarząd: małpy szerokonose, czyli małpy Nowego Świata – Platyrrhini	121
Infrarząd: małpy wąskonose – Catarrhini	125
Rząd: latawce – Dermoptera	128
Rząd: wiewióreczniki – Scandentia	129
Nadrząd: siekaczowce – Glires	132
Rząd: gryzonie – Rodentia	132
Podrząd: wiewiórkokształtne – Sciuromorpha	146
Podrząd: bobrokształtne – Castorimorpha	148
Podrząd: wiewiórolotkokształtne – Anomaluromorpha	151
Podrząd: jeżozwierzokształtne – Hystricomorpha	153
Infrarząd: gundiokształtne – Ctenodactylomorpha	153
Infrarząd: jeżozwierzowce – Hystricognathi	156
Parworząd: jeżozwierzowce afrykańskie – Phiomorpha	156
Parworząd: jeżozwierzowce południowoamerykańskie – Caviomorpha	159
Podrząd: myszokształtne – Myomorpha	169
Rząd: zajęczaki – Lagomorpha	183
Kohorta: Laurasiatheria – <i>Czesław Błaszak</i>	190
Rząd: owadożery – Eulipotyphla – <i>Leszek Rychlik</i>	190
Podrząd: jeżokształtne – Erinaceomorpha	191
Podrząd: ryjówkokształtne – Soricomorpha	202
Podkohorta: Scrotifera – <i>Czesław Błaszak</i>	235
Rząd: nietoperze – Chiroptera – <i>Mateusz Ciechanowski</i>	236
Podrząd: rudawkokształtne – Pteropodiformes (= Yinpterochiroptera)	293
Podrząd: mroczkokształtne – Vespertilioniformes (= Yangochiroptera)	296
Nadrząd: kopytne – Euungulata – <i>Czesław Błaszak</i>	305
Rząd: Cetartiodactyla	305
Podrząd: parzystokopytne – Artiodactyla – <i>Czesław Błaszak, Maciej Skoracki, Joanna Gliwicz</i>	305
Podrząd: parzystokopytne – Artiodactyla	310
Infrarząd: wielbłądokształtne – Tylopoda	310
Infrarząd: świniokształtne – Suina	313
Infrarząd: przeżuwacze – Ruminantia	316
Podrząd: Whippomorpha	331
Infrarząd: walenie – Cetacea	331
Parworząd: fiszbinowce – Mysticeti	341
Parworząd: zębownice – Odontoceti	345
Infrarząd: hipopotamy – Hippopotamoidea (Cetancodonta)	352
Rząd: nieparzystokopytne – Perissodactyla (Mesaxonia) – <i>Maciej Skoracki, Czesław Błaszak, Joanna Gliwicz</i>	354
Podrząd: koniokształtne – Hippomorpha	361
Podrząd: tapirokształtne – Ceratomorpha	364
Nadrząd: Ferae – <i>Czesław Błaszak</i>	368

Rząd: drapieżne – Carnivora – Krzysztof Schmidt	368
Podrząd: kotokształtne – Feliformia	374
Podrząd: psokształtne – Caniformia	393
Rząd: łuskowce – Pholidota – Joanna Gliwicz	426
Ewolucja ludzi – Maciej Henneberg	429
Pies – najstarsze zwierzę domowe – Andrzej Kaźmierski	437
Nazewnictwo zoologiczne – Joanna Mąkol, Dariusz Iwan	461
Słownik terminów	475
Literatura	485
Indeks nazw łacińskich	499
Indeks rzeczowy	512